

KENTSEL ÖNERİLER RAPORU

2025

İÇİNDEKİLER

Giriş

Çalışma Grupları- Meclisler

ÇALIŞMA GRUPLARI

Sağlık ve Sağlık Turizmi Grubu

Kentsel Dönüşüm Doğal Afetler ve Çevre Grubu

Kent Vizyonu Grubu

MECLİSLER

GENÇLİK MECLİSİ

KADIN MECLİSİ

ENGELLİ MECLİSİ

Paydaşlar

GİRİŞ

Günümüz kentleri; yalnızca nüfusun barındığı mekânlar olmanın dışında, çevresel, sosyal ekonomik ve politik krizlerin kesişim noktaları haline gelmiştir. İklim değişikliğinin yol açtığı aşırı hava olayları, su kaynaklarının giderek azalması, doğal afetlerin sıklık ve şiddetinin artması kentlerin kırılganlığını her geçen gün daha görünür hale getirmiştir. Buna ek olarak savaşlar ve bölgesel çatışmalar sonucunda ortaya çıkan zorunlu göç hareketleri ani nüfus artışlarına ve alt yapı üzerindeki baskının yoğunlaşmasına neden olmaktadır. Artan nüfus yoğunluğu; barınma, ulaşım, enerji ve gıda gibi temel hizmetlere erişimi zorlaştırırken, ekonomik krizler yerel yönetimlerin bu sorunlara yanıt verme kapasitesini de sınırlamaktadır. Birçok boyutlu tehditler karşısında “dirençli kent” kavramı, günümüz kent planlama ve yönetim anlayışının merkezinde yer almakta; kentler için sürdürülebilir, kapsayıcı ve uzun vadeli bir kentsel dönüşüm ihtiyacını açık biçimde ortaya koymaktadır.

Yalova Kent Konseyi olarak bünyemizde faaliyet gösteren meclislerimiz ve çalışma gruplarımız tarafından yürütülen çalışmalar doğrultusunda temel amacımız; genel kurulumuzda, meclislerimizde ve çalışma gruplarımızda geliştirilen görüş ve önerileri başta Yalova Belediye Meclisi olmak üzere, Yalova İl Genel Meclisi ve diğer karar alma yetkisine sahip ilgili kurum ve kuruluşlara iletmek ve bu yolla kentsel sorunların çözümüne katkı sağlamaktır.

Bu kapsamda bu rapor; Kentsel Dönüşüm Doğal Afetler ve Çevre, Sağlık ve Sağlık Turizmi, Gelecek Vizyonu, Gençler, Kadınlar ve Engelli başlıklarında toplam 6 ana başlık altında görüş ve öneriyi içermektedir.

1. KENTSEL DÖNÜŞÜM, DOĞAL AFETLER VE ÇEVRE ÇALIŞMA GRUBU

1.1. Deprem anı ve sonrasında insanları bilinçlendirmeye yönelik eğitimler verilmeli, özellikle okullarda çocuklara “Güvenli Yaşam” dersleri verilmelidir.

1.2. Deprem sonrası oluşacak yoğunluğun giderilmesi için “Toplanma Alanları” oluşturulmalı ve bu alanların alt yapıları yapılmalıdır.

1.3. Arama kurtarma derneklerine teknik alet ve ekipman desteği sağlanmalıdır.

1.4. Kentsel dönüşüm konusunda önceliklerin iyi belirlenmesi gerekmektedir. Zemin sınıfına göre dikey yapılaşma olmalı ve vatandaşa yarısı bizden uygulanması yapılmalıdır.

2. SAĞLIK VE SAĞLIK TURİZMİ ÇALIŞMA GRUBU

2.1. Tohum takas gruplarının bir platformda bir araya gelmeleri sağlanmalıdır.

2.2. Tarım zehri olarak bilinen roundup (Ot ilacı) Türkiye de yasal; ancak yurt dışında yasak. Bu ürün kullanıldığı alanda solucanı, karıncayı, arıyı öldürdüğü gibi yer altı suları ile buharlaşarak asit yağmuru olarak yer yüzüne inmektedir. Bu ürün hakkında Türkiye de gerekli çalışmalar yapıldıktan sonra kullanılması sağlanmalıdır.

2.3. İyi tarım yapılabilmesi için kullanılan zehirlerin denetimli ve yeterli ölçülerde uygulanması sağlanmalıdır.

2.4. Kentteki pazarlarda özellikle köylü pazarlarında atalık tohumlar kullanılmalıdır.

2.5. Millet Bahçesinde sera, bostanlar zehirsiz tarım alanları yapılmalıdır.

2.6. Şehir içerisinde organik pazarlar kurulmalıdır.

2.7. Şehrin belirlenen alanında sağlık köyü oluşturulmalıdır.

2.8. Kent bahçeciliğinin yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.

2.9. Günümüzde birçok hastalığın tedavi sürecinde hastaların psikolojik durumlarının iyileştirilmesinde müzikle tedavi yöntemi kullanılmaktadır. Bu tedavi yöntemin ilimizde yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.

3. GELECEK VİZYONU ÇALIŞMA GRUBU

3.1. Kentsel Planlama ve Altyapı

- 1/50.000 Ölçekli Nazım İmar Planının yeniden değerlendirilerek güncellenmesi gereken konularda çalışma yapılmalıdır.
- Belediyelerin Alt Ölçekli Planlarının üst ölçeğe göre yeniden değerlendirilmelidir.
- Kentsel Dönüşümün ivedilikle yapılması ve gerekli fonun sağlanması için çalışmalar yapılmalıdır.
- Çevre Yolu ve Kocaeli Bağlantı Çevre Yolunun ivedilikle şehrin ihtiyaçlarına göre yapımı gerçekleştirilmelidir.
- Armutlu Yolunun ve bağlantılarının bir an önce tamamlanmalıdır.
- Ulusal hızlı tren ağına ilimizde dahil edilmelidir.
- Kent Güvenliği ve Afet Yönetimi kapsamında eşgüdümlü ön hazırlıklar tamamlanmalıdır.

3.2. Çevre ve Doğal Kaynakların Korunması

- Çevre ve İklim Kriziyle Mücadele konusunda tüm tarafların ön çalışmaları doğrultusunda gelinen noktanın belirlenmesi ve yol haritası oluşturulmalıdır.
- Orman ve Yeşil Alanların Korunması konusunda köyler dahil acil eylem planı geliştirilmelidir.
- Su Yönetimi ve Baraj Projeleri konusunda yapılan projeler sonuçlandırılmalıdır.
- Doğal Alanların ve Ekosistemlerin Korunması konusunda ilimizin mevcut durumu değerlendirilmelidir.

3.3. Ekonomi, Sanayi ve İstihdam

- Organize Sanayi Bölgelerinin mevcut problemlerinin ve geleceğe dönük durumlarının tespiti ve yol haritaları şehir ile entegre olarak geliştirilmelidir.
- Tersanelerin problemleri, iş kazaları ve çevre konularındaki durumları değerlendirilmelidir.

- Ekonomi, Ticaret ve Sanayi Gelişimi yönüyle tüm tarafların katılımı ile Yalova'nın 25 yıllık planlaması yapılmalıdır.
- İstihdam Stratejilerinin geliştirilerek üniversite ile uyumlu bölümler ile sanayi-üniversite iş birliği arttırılmalıdır.
- Tarım ve Çiçekçilik Sektörünün Desteklenmesi ve sektörel problemlerinin çözümü için çalışmalar yapılmalıdır.

3.4. Ulaşım ve Lojistik

- Şehrin ve ilçelerinin Ulaşım Altyapısı ve Entegrasyonu konusunda çözüm önerilerinin alınarak planlaması yapılmalıdır.
- Bölgesel ve Ulusal Lojistik Ağına şehrin entegrasyonu çalışmaları yapılmalıdır.

3.5. Sosyal Yapı ve Hizmetler

- Milli Eğitim ve Eğitim Altyapısı yönüyle şehrimizin günün ve gelecekteki gelişimi ile uyumlu çalışmaları yapılmalıdır.
- Sağlık Hizmetleri ve Sağlık Altyapısının şehrin nüfus öngörüsü ile gelişimi bakımından plânlaması yapılmalıdır.
- Göç ve Yabancı Nüfus Yönetimi konusunda sorunların belirlenmesi ve yol haritası belirlenmelidir.
- Köylerin Gelişimi ve Kırsal Alanların Problemlerinin belirlenerek tüm taraflarca çözüm önerileri alınmalıdır.

3.6. Turizm ve Marka Kent Yalova

- Turizm Stratejileri ve Alternatif Turizm Alanları belirlenerek geliştirilmelidir.
- Doğa, Termal ve Kıyı Turizmi yönüyle mevcut potansiyele uygun hedeflerin belirlenerek çalışmalar yapılmalıdır.
- Kültürel ve Tarihi Değerlerin Korunması ve Tanıtılması için ilimizin planlama ve uygulamaları belirlenmelidir.

3.7. Afet Yönetimi ve Dirençli Kent

- Deprem Riski ve Kentsel Dayanıklılık konusunda ivedi şekilde Deprem Master Planı konusunda çalışmalar yapılmalıdır.

- Sel ve İklim Kaynaklı Afetlere Karşı Önlemlerin ivedilikle hayata geçirilmelidir.
- Acil Durum Lojistiği ve Risk Azaltma Stratejileri konusunda tüm tarafların iştiraki ile hedeflerin belirlenerek çalışmalar sürdürülmelidir.

4. GENÇLİK MECLİSİ

4.1. İstihdam ve Girişimcilik: "Genç Girişimci Yalova"

- Öneri: Yalova Dijital Kuluçka ve Girişimcilik Merkezi kurulması.
- Açıklama: Yalova Üniversitesi öğrencileri ve mezunları için ücretsiz ofis imkânı, hızlı internet ve mentorluk desteği sağlayan bir merkez açılmalıdır. Özellikle yazılım, e-ticaret ve sürdürülebilir tarım teknolojileri üzerine çalışan gençlere hibe rehberliği verilmelidir.
- Hedef: Gençlerin iş bulmak için büyükşehirlere göç etmesini engellemek ve yerel ekonomiyi dijitalleştirmek.

4.2. Eğitim ve Kişisel Gelişim: "Yalova Akademi "

- Öneri: 7/24 Yaşayan Kütüphane ve Etüt Merkezi projesi.
- Açıklama: Mevcut kütüphanelerin kapasitesi artırılarak, sınav dönemlerinde 24 saat açık kalan, ücretsiz çay-çorba ikramı yapılan ve yüksek hızlı internet sunulan modern çalışma alanları oluşturulmalıdır.
- Atölye Çalışmaları: Belediyeye bağlı merkezlerde; yapay zekâ okuryazarlığı, video kurgu, finansal okuryazarlık ve yabancı dil pratik kulüpleri kurulmalıdır.

4.3. Sosyal Yaşam ve Kültür: "Yalova Genç Kart"

- Öneri: Belediye Sosyal Tesislerinde Gençlik İndirimi.
- Açıklama: 15-30 yaş arası Yalova'da ikamet eden veya okuyan gençlere yönelik bir mobil uygulama (Genç Kart) geliştirilmelidir. Bu kart ile belediye tesislerinde, ulaşım ve anlaşmalı yerel esnafta (kitabevi, sinema, kafe) %20-30 oranında indirim sağlanmalıdır.

4.4. Çevre ve Sürdürülebilirlik: "Yeşil Şehir Yalova Elçileri"

- Öneri: Bisiklet Yolu Ağı ve Paylaşımlı Scooter Durakları.
- Açıklama: Üniversite kampüsü ile şehir merkezi arasındaki bisiklet yolları kesintisiz hale getirilmeli ve gençler için düşük ücretli "Akıllı Bisiklet" sistemi yaygınlaştırılmalıdır.
- Gönüllülük: Şehrin sahil şeridi ve doğa parklarında (Erikli, Termal vb.) düzenli temizlik ve farkındalık etkinlikleri yapacak bir "Gönüllü Gençlik Timi" kurulmalıdır.

5. KADIN MECLİSİ

5.1. Kadın İstihdamını Artırmaya Yönelik Faaliyetler

Kadınlara yönelik meslek edindirme ve sertifikalı eğitim programları yaygınlaştırılmalıdır.

Kreş destekli istihdam projeleri hayata geçirilmeli ve evden çalışan kadınlara yönelik dijital satış ve pazarlama eğitimleri verilmelidir.

Kadın kooperatiflerine alım garantili destek mekanizmaları sağlanmalıdır.

5.2. Kadın Girişimciliğinin Desteklenmesi

Kadın girişimcilere yönelik hibe ve mikro destek programları yapılmalıdır.

Ürün geliştirme, markalaşma ve pazarlama danışmanlığı hizmetleri verilmelidir.

Kadın üretici pazarlarının yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.

Kadın girişimciler için ortak çalışma alanları oluşturulmalıdır.

Kadınlara yönelik meslek edindirme, girişimcilik ve kooperatifleşme çalışmaları arttırılmalıdır.

5.3. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele

Kadın Danışma Merkezlerinin sayısı arttırılmalıdır. Kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilişkin farkındalık kampanyaları

düzenlenmelidir.

Şiddeti önleyici eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri yapılmalıdır.

5.4. Sosyal Destek ve Hizmetler

İhtiyaç sahibi kadınlara yönelik sosyal destek programları hazırlanmalıdır.

Tek ebeveynli kadınlara yönelik destek mekanizmaları sağlanmalıdır. Ücretsiz veya erişilebilir kreş ve bakım hizmetleri yaygınlaştırılmalıdır.

5.5. Eğitim, Sağlık ve Kişisel Gelişim Faaliyetleri

Kadınlara yönelik okuryazarlık ve dijital okuryazarlık kursları verilmelidir.

Psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetleri ile kadınlara yönelik spor, sanat ve kültürel etkinlikler desteklenmelidir.

5.6. Kadın Dostu Kent Uygulamaları

Kadınların kent yaşamında kendilerini güvende hissetmelerine yönelik projeler oluşturulmalı ve toplu taşıma ve kamusal alanlarda kadın güvenliği güçlendirilmelidir.

5.7. Yaşlılar ve Emekliler için Sosyal Yaşam Alanları

Emeklilerin ve yaşlıların sosyal hayata katılımını artıracak modern sosyal yaşam alanları ve uygun fiyatlı sahil kafeleri oluşturulmalıdır. Yalova Kaplıcalarından kentte yaşayan vatandaşların uygun fiyatlarla faydalanabilmesi için düzenlemeler yapılmalıdır.

5.8. Katılımcı Yerel Yönetim ve Kadın Temsiliyeti

Stratejik plan, kentsel projeler ve sosyal hizmetler planlanırken Kadın Meclisi görüşlerinin yazılı olarak alınması sağlanmalıdır. Mahallelerde kadınları bir araya getiren kadın buluşmaları planlanmalıdır.

Yerel Eşitlik Eylem Planı'nın etkin uygulanması ve düzenli izlenmesi sağlanmalıdır.

Belediye bütçesinde cinsiyete duyarlı bütçeleme yaklaşımı benimsenmelidir.

6. ENGELLİ MECLİSİ

6.1. Mimari ve Fiziksel Düzenlenmeler

Rampalar: Basamak olan yerlerde eğimi %5 ile %8 arasında değişen, kaymaz yüzeyli küpeşteli rampalar bulunmalıdır.

Asansörler: Kabin içi düğmelerin alçak seviyede ve Braille alfabeli olması, sesli uyarı sisteminin bulunması şarttır.

Hissedilebilir Yüzeyler: Görme engelli bireylerin yönlerini bulabilmeleri için kaldırım ve bina girişlerine sarı renkli, kabartmalı takip taşları yerleştirilmelidir.

Engelli Tuvaletleri: Geniş kapılı, tutunma barları olan ve tekerlekli sandalyenin manevra yapabileceği ölçülerde tasarlanmalıdır.

6.2. Ulaşım Sistemlerinde Erişebilirlik

Toplu taşıma araçlarının ve durakların herkes için uygun hale getirilmesi, sosyal hayata katılımın anahtarıdır.

Alçak Tabanlı Araçlar: Otobüs ve metrobüslerin kaldırım seviyesine inebilmesi veya açılır rampa sistemine sahip olması gerekir.

Sesli ve Görsel Uyarılar: Durak isimlerinin hem ekranlarda yazılı hem de sesli olarak anons edilmesi, işitme ve görme engelliler için hayati önem taşır.

Engelli Park Alanları: Otoparklarda girişlere en yakın noktalar engelli araçları için ayrılmalı ve standart genişlikten daha fazla yer bırakılmalıdır.

6.3. Dijital Erişebilirlik (Web ve Yazılım)

Bilgiye erişim günümüzde büyük oranda dijital platformlar üzerinden gerçekleşmektedir.

Ekran Okuyucu Uyumluluğu: Web sitelerinin, ekran okuyucu yazılımların (JAWS, NVDA gibi) metinleri ve görselleri doğru okuyabileceği şekilde kodlanması gerekir.

Alt Metin (Alt Tag): Görsellerin arkasına eklenen betimleyici metinler sayesinde görme engelliler resimde ne olduğunu anlayabilir.

Renk Kontrastı: Az gören bireyler için metin ve arka plan arasında yüksek renk kontrastı (örneğin siyah üzerine beyaz) sağlanmalıdır.

İşaret Dili ve Altyazı: Videolu içeriklerde işitme engelliler için alt yazı veya işaret dili çevirisi bulunmalıdır.

6.4. Kapsayıcı Tasarımın Önemi

Erişebilirlik düzenlemeleri sadece engelli bireylere değil, toplumun geneline fayda sağlar.

- Pusetli ebeveynler rampaları kullanır.
- Yaşlılar asansör ve tutunma barlarından destek alır.
- Gürültülü bir ortamdaki herkes video altyazılarından yararlanır.

Unutmamalıyız ki; Bir şehir veya dijital platform en zayıf halkasına göre erişebilir olduğunda, gerçekten modern ve adil bir yapıya kavuşmuş demektir.

6.5. Kültür seviyesi ne olursa olsun, her seviyeden ve yaştan insanın kaotik aralıklarla engellilik farkındalığı hakkında motive edilmesi gerekmektedir. Hayatın tüm farkındalıkları önemlidir ama yaşam hakkını diğerleri kadar eşit şekilde kullanabilme hakkının devamlı vurgulanarak toplumun yapması ve yapmaması gerekenler hususunda motive kalması gerektiğinde konulacak caydırıcı cezalarla motive tutulması gerekir.

6.6. Bu motivasyon için afişler, bilboardlarda yayınlanacak kısa film ya da görüntülerle anlatılacak örnek davranışlar, minibüslerde ve şehrin değişik bölgelerindeki reklam panolarında ve ekranlarında motivasyon amaçlı görüntü ve resim içeren materyallerle hazırlanmalı ve belirli aralıklarla yılın tüm aylarında yayınlanmalıdır.

6.7. Bilgilendiren ve insan vicdanına hitabeden tüm girdiler toplumu doğru yönlendirecektir.

6.8. Engellilerin ailesi ve kendisinin gelir durumunu incelenmesi ve yaşam standardı altında kalanların belirlenerek bunların öncelikli ihtiyaçları için yardımlar yapılabilecek bir market kurulmalı belediye personelinin yürüttüğü bu marketten engelli ve ihtiyaç sahiplerinin ihtiyaçlarını aylık olarak giderebilmesi sağlanmalıdır. Eşitlik sağlamanın en güzel yolu maddi ihtiyaçlarının asgari düzeyde karşılanmasından geçer.

6.9. Tekerlekli sandalye ya da medikal araçlarının temininde çektikleri zorlukların giderilmesi hususunda tespitler yapıp bunların giderilmesi için nasıl bir yol izlenmesi gerektiğinin belirlenmesi,

6.10. Tekerlekli sandalye onarım merkezi kurulması, onarıma gelen kişiye yedek sandalye verilerek arıza anından itibaren evinden alınarak tamir sonunda evine bırakılıp yedek verilen sandalye ile değişmelidir.

6.11. İki haftada bir defa sinema ya da tiyatro faaliyetlerine gitmek isteyen engelliler için program yapıp bir gün ücretsiz gidebilmeleri sağlanmalıdır. Patlamış mısır ve gazoz, meyvalı soda gibi sağlıklı içecekler seçmeli olarak ikram edilmelidir.

6.12. Tüm bunların fonlaması özellikle engelli park yerlerine park yapanlara hiç affetmeden cezalar vermek ve bunların cezalarını bu fona aktarılması yöntemiyle ve bağışçılar ile sağlanmalıdır.

6.13. Tüm kurumlarda belediyede dahil olmak üzere erişilebilirlik hususunda yapılması gerekenlerin yönergesinde olması gerektiği gibi olması için çalışmalar yapılmalıdır.

6.14. Erişilebilirliğin binaların imar izinlerinin verilmeden önce proje seviyesinden başlayarak oturum izni alıncaya kadar kontrollerinin doğru yapılmasıyla gerçekleşeceğine inanmalıyız.

6.15. Mesela; valilik ve belediye binaları inşa edilecek engelliler için örnek bir yapı olması için özen gösterilmelidir.

6.16. Uygulamayanlara yaptırım olmalıdır.

6.17. Belirli dönemlerde yapılan doğru uygulama ve yöntemlerin yapılanların devam ettirilmesi için yönergelere girmesi kontrollerinin ve takibinin yapılacağının bilinmesinin sağlanması gerekir.

6.18. Engelli şahıs ya da ailelerinin başvurabileceği isteklerini belirtebileceği sosyal medya ortamında bir uygulama ya da site belirlenmeli kolay ulaşılan ve cevabı kıs sürede incelenip verilen bir ortam olmalıdır.

Yalova ilinde yaşayan engelli bireylerin yaşam kalitesinin artırılması amacıyla aşağıdaki hususların hayata geçirilmesi önem arz etmektedir:

6.19. Erişilebilir kent altyapısı: Kaldırım, rampa ve yaya geçitlerinin standartlara uygun hale getirilmesi; rampaların önüne yapılan usulsüz parkların etkin şekilde denetlenmesi.

6.20. Erişilebilir toplu taşıma: Toplu taşıma araçlarında rampaların aktif kullanılması, duraklarda sesli ve görsel bilgilendirme sistemlerinin yaygınlaştırılması.

6.21. Kamu binalarında erişilebilirlik: Belediye binaları, hastaneler, adliyeler ve diğer kamu kurumlarında asansör, yönlendirme ve engelli tuvaleti eksiklerinin giderilmesi.

6.22. Engelli dostu belediye sayısının artırılması: Engelli hizmet birimi bulunan, erişilebilirlik standartlarını uygulayan belediye sayısının artırılması ve bu belediyelerin düzenli olarak denetlenmesi.

6.23. İstihdam ve ekonomik destek: Engelli istihdamının artırılması için belediyeler ve yerel işletmelere teşvik sağlanması.

6.24. Sosyal destek ve evde bakım hizmetleri: Evde bakım hizmetlerinin hızlandırılması, engelli bireyler ve aileleri için danışmanlık merkezlerinin kurulması.

6.25. Engelli otoparkları: Engelli otopark alanlarının artırılması ve usulsüz kullanımın caydırıcı yaptırımlarla önlenmesi.

6.26. Sahil ve yeşil alanlar: Parklar, yürüyüş yolları ve sahil alanlarının engelli bireylerin kullanımına uygun şekilde düzenlenmesi.

6.27. Türkiye'nin diğer illerinde ilçelerinde olduğu gibi Yalova'mızda da belediye otobüs sayısı artırılmalı ve saatleri daha sıklaştırılabilir bir uygulama olması.

6.28. AFAD ile ortak bir altyapı oluşturulup, afet durumunda engellilere erişim imkanının sağlanması planlanmalıdır.

6.29. Kentte bulunan engelli sporculara yönelik organizasyonlar düzenlenip, engellilerin spora yönelmeleri teşvik edilmelidir.

Paydaşlar

Yalova Valilięi

Yalova Üniversitesi

Yalova Belediyesi

Yalova İl Özel İdaresi

Yalova Çalışma ve İş Kurumu

Yalova İl Kültür ve Turizm Müdürlüęü

Yalova İl Sağlık Müdürlüęü

Yalova İl Milli Eğitim Müdürlüęü

Yalova Aile ve Sosyal Politikalar Müdürlüęü

Yalova İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüęü

Yalova Ticaret ve Sanayi Odası